

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра сімейної медицини ФПДО

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ

СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

**ДЛЯ СЛУХАЧІВ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
«ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ КАРДІОЛОГІЇ»**

УДК 616.12:616.988:578.834-036.21(075)]-084:378

М 545

Рекомендовано методичною комісією факультету післядипломної освіти
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького
Протокол № 3 від 30 червня 2022 р.

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ПІДГОТУВАЛИ:
викладачі кафедри сімейної медицини ФПДО

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

д.мед.н., професор	Соломенчук Т.М.
к.мед.н., асистент	Юзич І.А.
д.мед.н., професор	Скибчик В.А.
д.мед.н., професор	Світлик Г.В.
к.мед.н., доцент	Капустинський О.О.
к.мед.н., доцент	Слаба Н.А.
к.мед.н., доцент	Макар О.Р.
к.мед.н., доцент	Копчак Л.М.
к.мед.н., доцент	Заремба О.В.
к.мед.н., доцент	Склярова О.Є.
к.мед.н., доцент	Беш Д.І.
к.мед.н., доцент	Кисіль О.Ю.
к.мед.н., в.о.доц.	Голик О.М.
к.мед.н., в.о.доц.	Федечко М.Й.
к.мед.н., в.о.доц.	Смалюх О.В.
к.мед.н., в.о.доц.	Процько В.В.
к.мед.н., асистент	Білавка І.В.
к.мед.н., асистент	Тишко Л.О.
к.мед.н., асистент	Чнгрян Г.В.
к.мед.н., асистент	Галькевич М.П.
к.мед.н., асистент	Рак Н.О.
асистент	Климкович О.Ю.
асистент	Лабінська О.Є.
асистент	Прокоша М.І.
асистент	Луцька В.Л.
асистент	Кузь Н.Б.

Р е ц е н з е н т и:

Завідувач кафедри терапії № 1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології
ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького, д.мед.н., професор **Скляров Є.Я.**;

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації,
д.мед.н., професор **Зіменковський А.Б.**

Відповідальні за випуск:

Т.в.о. першого проректора з науково-педагогічної роботи к.біол.н., доцент
І.І.СОЛОНИНКО

Декан факультету післядипломної освіти, доцент **О.Є. СІЧКОРИЗ**

УДК 616.12:616.988:578.834-036.21(075)]-084:378

© Соломенчук Т.М., 2022

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

1.	Значення індексу маси тіла і надмірної ваги на розвиток серцево-судинних захворювань. Дієтотерапія
2.	Атеросклероз. Дисліпідемія.
3.	Застосування прогностичних шкал у кардіологічній практиці
4.	Алгоритми надання допомоги пацієнтам у невідкладних станах
5.	Базові реанімаційні заходи при раптовій зупинці кровообігу.
6.	Алгоритм надання допомоги при критичних порушеннях ритму.
7.	Вплив патології щитовидної залози на перебіг серцево-судинних захворювань
8.	Гастрити і виразкова хвороба при серцево-судинних захворюваннях
9.	Онкологічні захворювання і хіміотерапія у пацієнтів із кардіологічною патологією
10.	Сучасні підходи до лікування COVID-19: протокол надання допомоги пацієнтам.

Тема. ЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА І НАДМІРНОЇ ВАГИ НА РОЗВИТОК СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ. ДІЄТОТЕРАПІЯ

Мета і завдання

Удосконалити знання про складові здорового харчування та принципи дієтотерапії.

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, набір результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження при надлишковій вазі та різних захворюваннях, тематичні електрокардіограми, архівні дані ехокардіографії серця, набір тестових завдань та ситуаційних задач на відповідну тему.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання:

1. Загальні питання науки про харчування:

- з історії розвитку харчування;
- анатомо-фізіологічні особливості травлення;
- загальна характеристика основних продуктів харчування здорової людини;
- основні складові компоненти їжі та їх роль в формуванні здоров'я;
- складання та розрахунок добового харчового раціону різних категорій осіб;
- загальні рекомендації харчування спортсменів.

2. Загальна характеристика дієтології та дієтотерапії:

- особливості приготування їжі при дієтхарчуванні;
- основні харчові продукти, які не використовуються в дієтотерапії;
- розрахунок маси тіла, значення в умовах дієтотерапії;
- надлишкова вага, причини розвитку, особливості підбору дієти для зниження ваги;
- види дієтотерапії при надлишковій вазі, значення;
- дієтхарчування при різних захворюваннях.

3. Харчування як елемент сфери громадського здоров'я.

Практичні навички

Знати ормуду розрахунку ІМТ та основи раціонального харчування.

Вміти розробити індивідуальну програму харчування.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.

2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.10.2013 № 931. Інструкція з організації лікувального харчування у закладах охорони здоров'я.
2. Наказ МОЗ України № 1073 від 3 вересня 2017 р. «Про затвердження Норм фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах і енергії».
3. Кручаниця М.І. Основи здорового способу життя: підручник / М.І. Кручаниця, В.В. Кручаниця, К.П. Мелега, О.А. Дуло, Н.В. Розумикова. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. – 264 с.
4. Міхеєнко А. Основи раціонального та оздоровчого харчування: навч. Посібник / А. Міхеєнко. – Київ, «Університетська книга», 2016. – 184 с.
5. Харченко Н.В. Гастроентерологія: підручник у 2-х томах / За редакцією Н.В. Харченко, О.Я. Бабака. - 2-е вид., переробл., доповн. – Кіровоград.: Поліум, 2016. – Т. 2. – 432 с.
6. Андріюк Л. Вибрані питання нутріціології / Л. Андріюк, О. Зав'ялова, С. Федяєва та ін. – Львів. – Дрогобич: Коло, 2015. 118 с.
7. Єжова О.О. Здоровий спосіб життя: навч. Посібник / О.О. Єжова. – Київ: Університетська книга, 2014. – 127 с.
8. Богатиренко М.В. Дорогоцінна енциклопедія правильного харчування / М.В. Богатиренко. – БАО, 2008. – 272 с.

Тема. АТЕРОСКЛЕРОЗ. ДИСЛІПІДЕМІЯ

Мета і завдання

Вдосконалити знання з етіології, патогенезу атеросклерозу, клініки, діагностики, лікування та профілактики дисліпідемій.

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, ліпідні профілі.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання:

1. Поняття про холестерин і його фракції.
2. Поняття про дисліпідемії, їх класифікація.
3. Основні і вторинні причини дисліпідемій.
4. Етіологія і патогенез атеросклерозу.
5. Симптоми і ознаки дисліпідемій.
6. Вимірювання ліпідного профілю.
7. Скринінгові дослідження холестерину.
8. Принципи лікування дисліпідемій.
9. Основні групи препаратів, що застосовуються у лікуванні дисліпідемій.

Практичні навички

Знати етіопатогенез, критерії діагностики та принципи корекції дисліпідемій.

Вміти діагностувати дисліпідемію і визначати її тип. Вміти призначити лікування при дисліпідемії.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. *Практичні аспекти сучасної кардіології*. – Львів: Мс, 2017. – 416 с.
2. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. *Клінічна електрокардіографія для професіоналів*. – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2021. – 568 с.
3. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. *Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології*. – Київ: ТОВ «Люди в білому», 2014. – 154с.
4. Заремба Є.Х., Кияк Ю.Г., Бабиніна Л.Я. та ін. *Кардіологія для сімейних лікарів: навчальний посібник / за ред. Є.Х. Заремби*. – К.: 2011. – 532 с.
5. *Клінічна фізіологія: підручник / В.І. Філімонов, Д.І. Маракушин, К.В. Тарасова та ін.* — 2-е видання. — К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». — 2022. — 766 с.
6. *Гістологія, цитологія та ембріологія. Атлас: навчальний посібник / О.Ю. Степаненко, О.В. Мірошніченко, Л.О. Зайченко та ін.* — 2-е видання // К.: «Медицина» - 2020. — 152 с.
7. Федонюк Я.І. *Анатомія та фізіологія з патологією*. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2014. — 676 с.
8. Goff DC Jr, Lloyd-Jones DM, Bennett G, et al: 2013 ACC/AHA Guideline on the Assessment of Cardiovascular Risk. *J Am Coll Cardiol* 63:2935–2959, 2014.
9. Grundy SM, Stone NJ, Bailey AL, et al: 2018 AHA/ACC/AACVPR/AAPA/ABC/ACPM/ADA/AGS/APhA/ASPC/NLA/PCNA Guideline on the Management of Blood Cholesterol A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines. *Circulation* 139: e1082–e1143, 2019. doi: 10.1161/CIR.0000000000000625

Тема. ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГНОСТИЧНИХ ШКАЛ У КАРДІОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Мета і завдання

Вдосконалити знання та застосування різноманітних прогностичних шкал у кардіологічній практиці

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання:

1. Види прогностичних шкал у практиці кардіолога.
2. Шкали SCORE-2 та SCORE2-OP для оцінки первинного 10-річного ризику смерті.
3. Шкала GRACE для оцінки ризику летальності та розвитку інфаркту міокарда у стаціонарі.
4. Шкали, які застосовуються для оцінки ризиків при фібриляції передсердь.
5. Шкала CRUSADE для оцінки ризику розвитку великої кровотечі при NSTEMI.
6. Шкала TIMI для визначення ризику смерті чи ІМ у найближчі 2 тижні.
7. Шкала DAPT для оцінки необхідності продовження антиагрегатної терапії після стентування.
8. Шкала Goldman для оцінки ризику кардіальних ускладнень при позасерцевих операціях.
9. Шанхайська шкала для діагностики синдрому Бругада.

Практичні навички

Знати види прогностичних шкал для застосування в кардіологічній практиці.

Вміти користуватись прогностичними шкалами у кардіології. Вміти оцінювати результати прогностичних шкал у кардіології.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. Клінічна електрокардіографія для професіоналів. – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2021. – 568 с.
2. Філімонов В.І. Фізіологія людини: підручник. – 4-е видання – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2021. – 488 с.
3. Неттер Ф.Г. Атлас анатомії людини: 7-е видання (дві мови). — К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2020. – 736 с.
4. Гістологія, цитологія та ембріологія. Атлас: навчальний посібник / О.Ю. Степаненко, О.В. Мірошніченко, Л.О. Зайченко та ін. — 2-е видання // К.: «Медицина» - 2020. – 152 с.
5. Денисюк В.І., Денисюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.
6. Матешук-Вацеба Л. Р. Нормальна анатомія: навчально-методичний посібник / Леся Матешук-Вацеба; Львівський національний медичний ун-т ім. Д. Галицького. – 2-ге вид. – Львів: Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка; Вінниця: Нова Книга, 2019. – 432 с.
7. Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Практичні аспекти сучасної кардіології. – Львів: Мс, 2017. – 416 с.
8. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. – Київ: ТОВ «Люди в білому», 2014. – 154с.
9. Заремба Є.Х., Кияк Ю.Г., Бабиніна Л.Я. та ін. Кардіологія для сімейних лікарів: навчальний посібник / за ред. Є.Х. Заремби. – К.: 2011. – 532 с.

Тема. АЛГОРИТМИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПАЦІЄНТАМ У НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ

Мета і завдання

Удосконалити знання із загальних принципів надання невідкладної допомоги пацієнтам у невідкладних станах.

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічні відділення.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, тематичні електрокардіограми.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "мозковий штурм".

Навчальні питання:

1. Основні принципи надання першої допомоги при невідкладних станах.
2. Оцінка місця випадку при наданні допомоги.
3. Правила надання повідомлення медичної рятувальної служби.
4. Оцінка стану пацієнта:
 - Початкова оцінка стану.
 - Локальна оцінка стану.
 - Швидка оцінка при травмі.
 - Анамнез.
5. Базові заходи надання невідкладної допомоги.

Практичні навички

Знати алгоритм надання допомоги пацієнтам у невідкладних станах.

Вміти надавати невідкладну медичну допомогу пацієнтам у невідкладних станах.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Уніфікований клінічний протокол - Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах. № 1833 від 08.10.2018.
2. Уніфікований клінічний протокол - раптова серцева смерть. 15.01.2014 № 34.
3. Денисюк В.І., Денисюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.
4. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. Клінічна електрокардіографія для професіоналів. – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2021. – 568 с.
5. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. – Київ: ТОВ «Люди в білому», 2014. – 154с.
6. Алгоритмы оказания помощи при критических состояниях для врачей медицины неотложных состояний и семейных врачей: учеб. пособие/Черный В.И., Шраменко Е.К., Кабанько Т.П., Олейников К.Н., Шано В.П. и др.-Донецк: Донбасс, 2013. -104 с.
7. Баран С. В. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник /С. В. Баран. – 2-ге вид. – К: Медицина, 2012. – 136 с.

Тема. БАЗОВІ РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРИ РАПТОВІЙ ЗУПИНЦІ КРОВООБИГУ

Мета і завдання

Удосконалити знання із загальних принципів надання невідкладної допомоги за наявності раптової коронарної смерті.

Місце заняття

Навчальна кімната, базові відділення.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, тематичні електрокардіограми.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "мозковий штурм".

Навчальні питання:

1. Сучасна клінічна термінологія раптової коронарної смерті.
2. Поширення раптової коронарної смерті у популяції.
3. Етіологія та патогенез раптової коронарної смерті.
4. Механізми, що призводять до раптової смерті.
5. Фактори ризику раптової коронарної смерті в популяції.
6. Оцінка ризику раптової смерті.
7. Клінічні ознаки раптової коронарної смерті.
8. Основні принципи надання невідкладної медичної допомоги хворим з раптовою коронарною смертю.
9. Профілактика раптової коронарної смерті.

Практичні навички

Знати алгоритм надання допомоги при раптовій смерті.

Вміти надавати невідкладну медичну допомогу хворим на раптову смерть.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. №1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол».*
2. *Наказ МОЗ України від 28.03.2022 р. № 356/37692 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».*
3. *Екстрена та невідкладна медична допомога в запитаннях і відповідях: навчальний посібник / М. І. Швед [та ін.]; ред. М. І. Швед. - Тернопіль: Укрмедкн., 2018. - 311 с*
4. *Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник / [М.І. Швед, А.А.Гудима, С.М.Геряк та ін.]; за ред. проф.М.І. Шведа. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 448 с.*
5. *Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, В.І.Боброва, Г.Г.Роцін та ін.; за ред. І.С.Зозулі. – 3-є вид., переробл. І допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 960 с.*

Тема. АЛГОРИТМ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПРИ КРИТИЧНИХ ПОРУШЕННЯХ РИТМУ

Мета і завдання

Поглибити знання з невідкладної допомоги при порушенні ритму.

Місце заняття

Навчальна кімната, базові відділення.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення:

Мультимедійна презентація, історії хвороби, тематичні електрокардіограми, набір результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження при різних варіантах аритмій з вузькими та широкими комплексами, тестові завдання та ситуаційні задачі на відповідну тему.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "мозковий штурм".

Навчальні питання:

1. Тахікардії з вузьким комплексами QRS (<0,12 с)
2. Невідкладне лікування синусової тахікардії

3. Невідкладна терапія атріовентрикулярної вузлової реципрокної тахікардії (АВВРТ)
4. Передсердна вогнищева тахікардія
5. Мультифокальна передсердна тахікардія
6. Фібриляція передсердь: контроль ритму
7. Пароксизм тріпотіння передсердь: невідкладна терапія
8. Усунення пароксизму атріовентрикулярній тахікардії при синдромі WPW (ортодромна) (АВРТ)
9. Тахікардії з широкими комплексами комплексів QRS (>0,12 с)
10. Невідкладне лікування шлуночкової тахікардії (ШТ) з порушеннями гемодинаміки (гемодинамічно нестабільної ШТ).
11. Суправентрикулярна тахікардія з аберантним проведенням
12. Атріовентрикулярна тахікардія при синдромі WPW (антидромна)
13. Тахікардія при синдромі кардіостимулятора
14. Невідкладна допомога при специфічних типах ШТ : асоційована з подовженим інтервалом QT (пірует-тахікардія), двоспрямована ШТ, катехоламінергічна поліморфна ШТ, фасцикулярна ШТ, шлуночкова тахікардія з вихідного тракту правого шлуночка.

Практичні навички

Знати алгоритм надання допомоги при критичних порушеннях ритму.

Вміти діагностувати аритмії з вузькими та широкими комплексами, вміти надати невідкладну допомогу при суправентрикулярних аритміях, ШТ та іншими аритміями з широкими комплексами.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скибчик В.А., Скибчик Я.В. Клінічна електрокардіографія для професіоналів. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2021.– 568 с.
2. Скибчик В.А, Скибчик Я.В. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. – Видання 3-є, виправлене. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2021 – 164с.
3. «Функціональна діагностика» Підручник для лікарів –інтернів та лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України / За ред. О. Жарінова, Ю. Іваніва, В. Куця. – К., «Четверта хвиля», 2021. – 784 с..
4. Новые клинические рекомендации Американской Ассоциации сердца/Американской коллегии кардиологов/Общества специалистов по нарушениям ритма сердца (AHA/ACC/HRS) по лечению больных с желудочковыми аритмиями и предотвращению внезапной сердечной смерти от 2017г. Кардиология. 2018;58(11): 94-100.
5. Денисюк В.І., Мороз В.М., Денисюк О.В. Аритмії та блокади серця: 30-річний науковопрактичний досвід вивчення порушень ритму серця з урахуванням рекомендацій доказової медицини; Практичне керівництво / Київ: Центр ДЗК, 2017 – 560 с.
6. 2020 ESC Guidelines for the diagnosis and management of atrial fibrillation developed in collaboration with the European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS): The Task Force for the diagnosis and management of atrial fibrillation of the European Society of Cardiology (ESC) Developed with the special contribution of the European Heart Rhythm Association (EHRA) of the ESC/ G.Hindricks, T. Potpara, N. Dagres, E.Arbelo / European Heart Journal, Volume 42, Issue 5, 1 February 2021, Pages 373–498.
7. 2019 ESC Guidelines for the management of patients with supraventricular tachycardia. The Task Force for the management of patients with supraventricular tachycardia of the European Society of Cardiology (ESC): Developed in collaboration with the Association for European Paediatric and Congenital Cardiology (AEPC) / J. Brugada, D. G. Katritsis, E. Arbelo [et al.] // Eur. Heart J., ehz467. DOI: 10.1093/eurheartj/ehz467.
8. Al-Khatib S. M., Stevenson W. G., Ackerman M. J. et al. 2017 AHA/ACC/HRS Guideline for Management of Patients With Ventricular Arrhythmias and the Prevention of Sudden Cardiac Death: Executive Summary: A Report of th American College of Cardiology / American Heart

Association Task Force on Clinical Practice Guidelines and the Heart Rhythm Society. *J Am Coll Cardiol* 2017; S0735–1097 (17) 41305–2.

9. *Priori S. G., Blomström-Lundqvist C., Mazzanti A. et al. 2015 ESC Guidelines for the management of patients with ventricular arrhythmias and the prevention of sudden cardiac death: The Task Force for the Management of Patients with Ventricular Arrhythmias and the Prevention of Sudden Cardiac Death of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: Association for European Paediatric and Congenital Cardiology (AEPC). Eur Heart J* 2015;36 (41):2793–2867.

Тема. ВПЛИВ ПАТОЛОГІЇ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ НА ПЕРЕБІГ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Мета і завдання

Вдосконалити знання з дисфункції щитоподібної залози і пов'язаної з нею серцевої недостатності.

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, архівні ЕКГ, ехокардіограми, результати коронарографій та сканувань серця.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання:

1. Поняття дисфункцію щитоподібної залози.
2. Епідеміологія тиреоїдної дисфункції.
3. Етіологія і діагностика дисфункції щитоподібної залози.
4. Фактори ризику розвитку дисфункції щитоподібної залози.
5. Патолофізіологічні особливості розвитку серцевої недостатності при гіпертиреозі.
6. Патолофізіологічні особливості розвитку серцевої недостатності при гіпотиреозі.
7. Діагностика серцевої недостатності при дисфункції щитоподібної залози.
8. Додаткові фактори ризику, що впливають на розвиток серцевої недостатності на фоні тиреоїдної дисфункції.
9. Принципи лікування серцевої недостатності при дисфункції щитоподібної залози.
10. Кардіальні ускладнення дисфункції щитоподібної залози.

Практичні навички

Знати особливості впливу патології щитовидної залози на перебіг серцево-судинних захворювань.

Вміти діагностувати і лікувати серцеву недостатність на фоні дисфункції щитоподібної залози.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Кіхтяк О.П., Москва Х.А. Дисфункція щитоподібної залози й кардіоваскулярна патологія: проблема та шляхи розв'язання. – Здоров'я України 21 сторіччя. -2021. - № 4(497).*
2. *Нетяженко В.З., Ляхоцька А.В. Дисфункція щитоподібної залози й серцево-судинні захворювання: стан проблеми й шляхи вирішення. – Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2020. – Т.16, №4.*
3. *Biondi V., Bartalena L., Cooper D.S. et al. The 2015 European Thyroid Association Guidelines on diagnosis and treatment of endogenous subclinical hyperthyroidism. Eur. Thyroid J. 2015. 4. 149-163.*
4. *Udovcic M., Pena R., Patham B. et al. Hypothyroidism and the heart. Methodist Debaquey Cardiovasc. J. 2017. 13(2). 55-59.*

5. Rodondi N., Bauer D.C., Cappola A.R. et al. Subclinical thyroid dysfunction, cardiac function, and the risk of heart failure. *The Cardiovascular Health study. J. Am. Coll. Cardiol.* 2008. 52(14). 1152-1159.
6. Floriani C., Gencer B., Tigh-Hai C., Rodondi N. Subclinical thyroid dysfunction and cardiovascular diseases: 2016 update. *European Heart Journal.* 2018. 39(7). 503-507.
7. Knuuti J., Wijns W., Saraste A. et al. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes: The Task Force for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes of the European Society of Cardiology. *European Heart Journal.* 2020. 41(3). 407-477.
8. Ponikowski P., Voors A., Anker S. et al. 2016 ESC Guidelines and treatment of acute and chronic heart failure: The Task Force for the diagnosis and management of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology. Developed with the special contribution of the Heart Failure Association of the ESC. *European Heart Journal.* 2016. 37(27). 2129-2200.

Тема. ГАСТРИТИ І ВИРАЗКОВА ХВОРОБА ПРИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Мета і завдання

Вдосконалити знання із захворювань шлунку і пов'язаної з ними серцево-судинною патологією.

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, архівні ЕКГ, ехокардіограми, результати коронарографій та сканувань серця, ЕФГДС.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання

1. Поняття гастрити та виразкову хворобу шлунку.
2. Епідеміологія гастритів та виразкової хвороби шлунку.
3. Етіологія і діагностика гастритів та виразкової хвороби шлунку.
4. Фактори ризику розвитку гастритів та виразкової хвороби шлунку.
5. Діагностика та принципи лікування гастритів та виразкової хвороби шлунку.
6. Диференційна діагностика між ІХС та виразковою хворобою.
7. Вплив антикоагулянтної та антиагрегантної терапії на слизову оболонку шлунку.
8. Особливості антиагрегантної терапії у пацієнтів із ВХШ в анамнезі.
9. Особливості поєднання антиагрегантів та інгібіторів протонної помпи.

Практичні навички

Знати особливості перебігу пептичної виразки при серцево-судинних захворюваннях.

Вміти діагностувати і лікувати гастрити та виразкову хворобу і пов'язаної з ними серцево-судинною патологією.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ МОЗ України від 03.09.2014 № 613 «Про затвердження та впровадження медикотехнологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при пептичній виразці шлунка та дванадцятипалої кишки». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та 20 дванадцятипалої кишки у дорослих». Адапована клінічна настанова «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки».

2. *Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря : підруч. для студентів, лікарів-інтернів, магістрів мед. закл. вищ. освіти, резидентів, лікарів заг. практики – сімейн. лікарів / за ред. : Є.Я. Склярова, М.А. Бичкова. – Київ : Медицина, 2020. – 287 с.*
3. *Денисюк В.І., Денисюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.*
4. *Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Практичні аспекти сучасної кардіології. – Львів: Мс, 2017. – 416 с.*
5. *Мавродий В. М. Справочник врача семейной медицины: рекомендации к саморазвитию для квалифицированных врачей /В. М. Мавродий. – Донецк: Заславский А. Ю., 2013. – 639 с.*

Тема. ОНКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ І ХІМІОТЕРАПІЯ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ КАРДІОЛОГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Мета і завдання

Поглибити знання з впливу сучасних хіміотерапевтичних препаратів на серцево-судинну систему та методів лікування ускладнень хіміотерапії.

Місце заняття

Навчальна кімната, базові відділення.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби, набір тестових завдань та ситуаційних задач на відповідну тему.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання

1. Актуальність проблеми: сучасні протипухлинні препарати та їх побічні ефекти.
2. Класифікація протипухлинних препаратів.
3. Фактори кардіотоксичного впливу хіміотерапевтичних препаратів.
4. Патогенетичні механізми розвитку кардіологічних ускладнень при хіміотерапії.
5. Діагностичні методи визначення кардіотоксичності.
6. Препарати, які збільшують ризик розвитку ІХС.
7. Препарати, які провокують порушення серцевого ритму та провідності.
8. Препарати, які сприяють виникненню артеріальної гіпертензії.
9. Сучасна імунна протипухлинна терапія як фактори ризику виникнення кардіопатій.
10. Тромботичні ускладнення протипухлинної терапії.
11. Лікування тромбозів, спровокованих хіміотерапевтичними препаратами.
12. Кардіологічні ускладнення променевої терапії.
13. Стратегії скринінгу кардіологічних ускладнень протипухлинної терапії.
14. Лікування кардіологічних ускладнень протипухлинної терапії.
15. Реабілітація пацієнтів з кардіологічними ускладненнями протипухлинної терапії.

Практичні навички

Знати основні групи протипухлинних препаратів, фактори кардіотоксичного впливу протипухлинної терапії, можливі кардіологічні ускладнення хіміотерапії;
Вміти виявити кардіологічні ускладнення хіміотерапії, провести лікування та реабілітацію пацієнтів з такими ускладненнями.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Серцево-судинні захворювання: Класифікація, стандарти діагностики та лікування / За ред. В. М. Коваленко, М. І. Лутая, Ю. М. Сіренка, О. С. Сичова. К.: Моріон, 2018. 224 с.*

2. *Хиць А.Р. Кардіотоксичність протипухлинної терапії: рекомендації ESMO 2020. Український медичний часопис. – 2020 - №. 6. – С. 25-28.*
3. *Management of cardiac disease in cancer patients throughout onco logical treatment: ESMO consensus recommendations / G. Curigliano, D. Lenihan, M. Fradley et al. Ann Oncol. 2020. Vol. 31, Iss. 2. P. 171–190.*
4. *2016 ESC position paper on cancer treatments and cardiovascular toxicity developed under the auspices of the ESC Committee for practice guidelines: the task force for cancer treatments and cardiovascular toxicity of the European Society of Cardiology (ESC) / J. L. Zamorano, P. Lancellotti, D. Rodriguez Munoz et al. Eur Heart J. 2016. Vol. 37. P. 2768–2801.*

Тема. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ COVID-19: ПРОТОКОЛ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПАЦІЄНТАМ З КОРОНАВІРУСНОЮ ХВОРОБОЮ

Мета і завдання

Вдосконалити знання з питань етіології, патогенезу, особливостей клінічного перебігу, діагностики та лікування коронавірусної хвороби (COVID-19).

Місце заняття

Навчальна кімната, клінічна база кафедри.

Час – 2 години

Матеріальне забезпечення

Мультимедійна презентація, історії хвороби.

Форма проведення заняття: дискусія, розгорнута бесіда, "круглий стіл".

Навчальні питання

1. Етіологія та патогенез COVID-19.
2. Клінічний перебіг COVID-19.
3. Ускладнення COVID-19.
4. Діагностика COVID-19.
5. Диференційна діагностика COVID-19.
6. Лікування COVID-19:
 - протівірусна/імуномодуюча терапія
 - киснева підтримка, системні кортикостероїди
 - антикоагулянтна терапія
 - антибактеріальна терапія
 - симптоматичне та підтримуюче лікування
7. Профілактика COVID-19.

Практичні навички

Знати сучасні підходи до лікування Covid-19.

Вміти обрати лікарську тактику, призначити відповідне етіотропне та патогенетичне лікування.

Самостійна робота

1. Вивчення рекомендованої літератури.
2. Курація тематичних хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Протокол "Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)" від 30 грудня 2021 року № 2948.*
2. <https://www.dec.gov.ua/mtd/koronavirusna-hvoroba-2019-covid-19/>
3. *World Health Organization (WHO) Off-label use of medicines for COVID-19, 31.03.2020. <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/off-label-use-of-medicines-for-covid19>.*
4. *World Health Organization (WHO). Clinical management of COVID-19, 27.05.2020. <https://www.who.int/publications-detail/clinical-management-of-covid-19>.*
5. *Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової*

медицини / За ред. В.М. Коваленка. Укл.: Н.М. Шуба, О.Г. Несукай, О.П. Борткевич. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: МОРІОН, 2019. – 960с.

6. <https://phc.org.ua/news/scho-varto-znati-pro-covid-19>.
7. <http://covid19.dec.gov.ua/>.
8. <https://nszu.gov.ua/covid>.